

STANOVISKO HLAVNÉHO KONTROLÓRA MESTA DUDINCE K NÁVRHU ROZPOČTU MESTA NA
ROK 2021 A K VIACROČNÉMU ROZPOČTU NA ROKY 2022 A 2023

Vypracoval: JUDr. Marek Keller
V Dudinciach dňa 27.11.2020

V zmysle § 18f, odsek 1, písmeno c) zákona č. 369/1990 o obecnom zriadení predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu mesta Dudince na rok 2021 a k viacročnému rozpočtu na roky 2022 -2023 (ďalej len *návrh rozpočtu*).

Pri spracovaní môjho stanoviska som vychádzal z posúdenia predloženého návrhu rozpočtu z hľadiska zákonnosti, metodickej správnosti jeho zostavenia a predloženia ako aj reálnosti ekonomických východísk predpokladaných v rozpočte.

ZÁKONNOSŤ PREDLOŽENÉHO NÁVRHU

Návrh rozpočtu má byť spracovaný v súlade so všeobecnými záväznými predpismi, konkrétne:

- Zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov
- Zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov
- Čl. 9 ods. 1 Ústavného zákona č. 493/2011 o rozpočtovej zodpovednosti

Návrh rozpočtu má zohľadňovať aj príslušné ustanovenia:

- Zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov
- Zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov
- ostatných súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov

Návrh rozpočtu bol zverejnený spôsobom v meste obvyklým (zverejnený na úradnej tabuli mesta, ako aj na webovom sídle mesta) dňa **25.11.2020** t. j. najmenej 15 dní pred jeho schválením mestským zastupiteľstvom ktoré sa bude konať dňa 10.12.2020, tak ako to stanovuje § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 o obecnom zriadení. Mesto splnilo povinnosť v zmysle § 34 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) a zverejnila rozpočet aj na elektronickej úradnej tabuli na cuet.slovensko.sk.

V zmysle § 4 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, rozpočet mesta predstavuje základný nástroj finančného hospodárenia mesta. Rozpočet mesta vyjadruje samostatnosť jeho hospodárenia.

V súlade s čl. 9 ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti obce zostavujú svoj rozpočet na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky.

V zmysle § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, rozpočet obce obsahuje aj zámery a ciele ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce (program obce), ak obecné zastupiteľstvo obce s počtom obyvateľov do 2000 nerozhodne o neuplatňovaní programového rozpočtovania. Mestské zastupiteľstvo Dudince rozhodlo o **neuplatňovaní programového rozpočtovania uznesením č. 43/2017 zo dňa 28.6.2017.**

Viacročný rozpočet ako strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky mesta je tvorení:

- a) rozpočtom mesta na príslušný rozpočtový rok
- b) rozpočtom mesta na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku
- c) rozpočtom mesta na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b)

Vzhľadom na § 9 ods. 4 zákona č. 583/2004 príjmy a výdavky rozpočtov uvedených v písm. b) a c) **nie sú záväzné** (rozpocet na rok 2022 a 2023).

Vnútorne členenie návrhu rozpočtu je v súlade s § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy na:

- a) bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len "bežný rozpočet")
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len "kapitálový rozpočet")
- c) finančné operácie.

A. BEŽNÝ ROZPOČET

Rozpočtové roky	2021	2022	2023
Bežné príjmy	2 094 679	2 285 205	2 337 493
Bežné výdavky	1 982 370	2 057 427	2 056 727
Rozdiel	112 309	227 778	280 766

B. KAPITÁLOVÝ ROZPOČET

Rozpočtové roky	2021	2022	2023
Kapitálové príjmy	260 731	0	0
Kapitálové výdavky	263 771	116 436	167 257
Rozdiel	- 3 040	- 116 436	- 167 257

C. FINANČNÉ OPERÁCIE

Rozpočtové roky	2021	2022	2023
Príjmové fin. operácie	0	0	0
Výdavkové fin. operácie	109 269	111 342	113 509
Rozdiel	- 109 269	- 111 342	- 113 509

Bežný rozpočet na rok 2021 spĺňa podmienku v zmysle § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a je zostavený ako **prebytkový s prebytkom 112 309 €**. V zmysle § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy môže mesto zostaviť kapitálový rozpočet ako schodkový, ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov mesta z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania, alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku. **Schodok kapitálového rozpočtu je plánovaný vo výške 3 040 €** a bude krytý prebytkom bežného rozpočtu. **Schodok finančných operácií vo výške 109 269 €** bude rovnako hrađený prebytkom bežného rozpočtu.

Celkový výsledok hospodárenia vrátane rozpočtu finančných operácií je plánovaný ako vyrovnaný.

Rozpočty na roky 2022 a 2023 sú zostavené ako vyrovnané.

Celkovo možno skonštatovať, že rozpočty na rok 2021 až 2023 spĺňajú zákonné požiadavky kladené na rozpočet v zmysle § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004.

PRÍJMOVÁ ČASŤ ROZPOČTU

A. Rozpočet bežných príjmov

Návrh rozpočtu bežných príjmov na rok 2021 počíta s príjmami vo výške **2 071 679 €**, čo predstavuje zníženie bežných príjmov o 117 421 € oproti pôvodnému schválenému rozpočtu na rok 2020 a zníženie o 69 643 € oproti dosiahnutej skutočnosti roku 2019. Dôvodom zníženia rozpočtu bežných príjmov sú negatívne následky pandémie, ktorá vznikla z dôvodu ochorenia COVID-19. Negatívne dôsledky sa dotýkajú celej územnej samosprávy z dôvodu ich primárneho financovania prostredníctvom dane z príjmov fyzických osôb tzv. podielových daní, ktoré sa rozdeľujú v pomere 70 % pre obce a mestá a 30 % pre VÚC. Celkový výnos dane z príjmov fyzických osôb v roku 2021 sa podľa makroekonomických ukazovateľov predpokladá vo výške 2 186 mil. €, čo predstavuje zníženie o 3 % oproti pôvodnému predpokladanému výnosu dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020. Mesto Dudince ako kúpeľné mesto je však okrem uvedeného negatívne dotknuté aj z hľadiska cestovného ruchu a príjmov z miestnej dane z ubytovania, ktorá tvorí výraznú časť bežných príjmov mesta.

Ku dňu zostavovania rozpočtu ako aj tohto stanoviska neboli zverejnené východiskové štatistické údaje a rozpočtované podiely obcí a VÚC na výnose dani z príjmu FO pre rok 2021. K dispozícii je iba októbrová prognóza Výboru pre daňové prognózy ktorá odhadla výnos z podielových daní pre mesto Dudince v roku 2021 vo výške **597 392 €**. Odhad počíta s prerozdeľovacími pomermi na úrovni roku 2020 a možno preto predpokladať, že konečná prognóza MF SR bude mierne rozdielna. V našom prípade však **možno očakávať zvýšenie oproti prognóze Výboru**, nakoľko sa zvyšuje prepočítaný počet žiakov s čím prognóza podľa výboru

nepočíta, nakoľko vychádza z prerozdelených pomerov na úrovni roku 2020. V návrhu rozpočtu na rok 2021 sa počíta s príjmom z podielových daní vo výške 597 900 €.

Ďalšou významnou časťou bežných príjmov sú príjmy z miestnych daní. Sadzby daní sa v roku 2020 nezvyšovali s výnimkou poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad pri ktorom sa navrhuje zvýšenie sadzby poplatku za komunálny odpad z 0,0548 €/deň na 0,0822 €/deň a pri drobnom stavebnom odpade z 0,015 €/kg na 0,030 €/kg. O uvedenom VZN sa bude hlasovať spolu s návrhom rozpočtu. V návrhu rozpočtu sa počíta so zvýšenými príjmami v zmysle nových sadzieb. V prípade neschválenia uvedeného VZN bude treba upraviť príjmovú časť rozpočtu a vykonať adekvátne zmeny aby bol rozpočet vyrovnaný. Pri ostatných miestnych daniach sa vychádza z predchádzajúcich rokov s výnimkou miestnej dane z ubytovania. V návrhu rozpočtu sa pri dane z ubytovania počíta so zníženými príjmami na úrovni 350 000 €, čo by predstavovalo čiastočný výpadok obsadenosti ubytovacích kapacít a príjem na úrovni roku 2018 kedy bola sadzba 1 €/noc.

B. Rozpočet kapitálových príjmov

Návrh rozpočtu na rok 2021 počíta s kapitálovými príjmami na úrovni 260 731 €. Z toho 100 000 € predstavujú plánované vlastné kapitálové príjmy z predaja majetku a 160 731 € príjmy z dotácií na projekty:

- **budovanie a zlepšenie technickej vybavenosti učební Spojenej školy** 84 749 € (zmluva o poskytnutí NFP č. IROP-Z-302021L103-222-13 zo dňa 2.11.2020)
- **stoková sieť IBV** 44 951 € (predpokladaný príjem, poskytnutie NFP ešte nebolo schválené)
- **rekonštrukcia kultúrneho domu** 31 031 € (poskytnutie NFP už bolo schválené, avšak zmluva o poskytnutí NFP ešte nebola podpísaná)

VÝDAVKOVÁ ČASŤ ROZPOČTU

A. Rozpočet bežných výdavkov

Návrh rozpočtu bežných výdavkov na rok 2021 je nastavený vo výške 1 982 370 €, čo predstavuje iba mierny nárast výdavkov konkrétne o 12 917 €, oproti rozpočtu predchádzajúceho roku 2020. Vzhľadom na vyššie popísané výpadky v rozpočte bežných príjmov muselo mesto pristúpiť aj k racionalizácii bežných výdavkov a ich nastaveniu na takú úroveň, aby boli pokryté predovšetkým splátkou návratných zdrojov financovania.

Pri funkčnej klasifikácii 01.1.1 všeobecné verejné služby, kde sú zahrnuté okrem iného aj mzdy zamestnancov mestského úradu bol rozpočet nastavený bez 13. platov pre zamestnancov, okrem toho bol znížený aj príspevok pre Oblastnú organizáciu cestovného ruchu Dudince podľa predpokladaného zníženia príjmov dane z ubytovania. Príspevok pre rok 2021 je nastavený vo výške 148 000 €.

Vzhľadom na nepriaznivý finančný vývoj sa ani v roku 2021 nepočíta so zriadením mestskej polície (funkčná klasifikácia 03.1.0). Naopak zvýšenie výdavkov je v roku 2021 plánované vo funkčnej klasifikácii 04.1.2 kde sú účtované náklady na zamestnancov, ktorý prešli z mestského podniku na mesto (navýšenie oproti rozpočtu na rok 2020 o 19 900 €), avšak treba podotknúť že časť z týchto nákladov sa plánuje uhradiť z projektu zamestnanosti ÚPSVaR a to vo výške 9 952 € (uvedený príjem je rozpočtovaný aj na strane bežných príjmov).

Zvýšenie výdavkov sa predpokladá aj vo funkčnej klasifikácii 05.1.0 nakladanie s odpadmi. Nárast výdavkov je predovšetkým z dôvodu zvýšenia sadzby za skládkovanie ako aj z dôvodu uzavretia skládky odpadu, ktorú združenie HONT využívalo. Už v roku 2020 sa komunálny odpad ako aj drobný stavebný odpad odváža do vzdialenejšej skládky v katastri obce Sikenica. Zároveň by sa v roku 2021 mala účtovať do tejto funkčnej klasifikácie časť miezd zamestnancov, ktorý v rámci pracovnej činnosti vykonávajú činnosti v oblasti odpadového hospodárstva, predovšetkým činnosti nakladania s biologicky rozložiteľným odpadom ako aj zber niektorých triedených zložiek komunálneho odpadu.

Vo funkčnej klasifikácii 06.1.0 rozvoj bývania sú účtované výdavky na údržbu mestských nájomných bytov. Výdavky na údržbu boli nastavené tak aby boli kryté tvorbou fondu opráv. Rovnako aj výdavky na energie sú hradené zo zálohových platieb nájomcov (príjmová položka ekonomickej klasifikácie 223001).

Úspora finančných prostriedkov je plánovaná vo výdavkoch na šport (funkčná klasifikácia 08.1.0) a to znížením príspevku pre príspevkovú organizáciu ŠKM Dudince o 9 000 €.

Veľkú časť bežných výdavkov tvoria výdavky rozpočtovej organizácie Spojenej školy. Výdavky na prenesený výkon štátnej správy v školstve t. j. výdavky na I. a II. stupeň Základnej školy sú kryté príjmami – transferom a teda negatívne neovplyvňujú rozpočet, výdavky na originálne školské kompetencie (MŠ, ŠJ, ŠKD, ZUŠ) sú kryté príjmom z podielových daní (vlastných príjmov mesta) a v rozpočte na rok 2021 boli nastavené vo výške 300 000 €, treba však podotknúť že ku dňu zostavovania rozpočtu nebola k dispozícii prognóza MF SR spolu s východiskovými štatistickými údajmi, ktoré sú potrebné predovšetkým na výpočet podielu pre originálne školské kompetencie (prepočítaný počet žiakov) a teda sa vychádza z pomerov podľa údajov roku 2020 a predpokladaných príjmov v zmysle prognózy Výboru pre daňové prognózy.

B. Rozpočet kapitálových výdavkov

Rozpočet kapitálových výdavkov je navrhovaný vo výške 263 771 €. Hlavná časť kapitálových výdavkov je tvorená realizáciou projektov hradených z cudzích kapitálových príjmov (dotácií)

- **budovanie a zlepšenie technickej vybavenosti učebníc Spojenej školy** z dotácie 84 749 €, výška spolufinancovania mesta 16 000 €
- **stoková sieť IBV** z dotácie 44 951 €, výška spolufinancovania mesta 2 366 €
- **rekonštrukcia kultúrneho domu** z dotácie 31 031 €, výška spolufinancovania mesta 1 633 €

Zvyšné kapitálové príjmy vo výške 83 041 € sú hradené výlučne z vlastných prostriedkov a to 4 556 € na vykurovacie telesá pre Spojenú školu a 78 485 € na rôzne kapitálové investície mesta (chodníky cintorín, odstavné plochy, zeleň a pod.).

FINANČNÉ OPERÁCIE

Mesto v návrhu rozpočtu na rok 2021 nerozpočtuje príjmové finančné operácie.

Výdavkové finančné operácie sú nastavené podľa predikcie splátok úverov ŠFRB (57 100 €) a predpokladanej splatenej istiny úveru (52 169 €), spolu výdavkové finančné operácie vo výške 109 269 €.

ZÁVER – ZHRNUTIE

Návrh viacročného rozpočtu mesta Dudince na roky 2022 – 2023 a návrh rozpočtu Mesta na rok 2021 rešpektuje právne normy a procesné podmienky súvisiace s prípravou rozpočtu Mesta. A teda odporúčam po prerokovaní schváliť rozpočet na rok 2021 a zobrať na vedomie rozpočet na roky 2022 a 2023.

V Dudinciach dňa 27.11.2020

.....
(Hlavný kontrolór mesta JUDr. Marek Keller)